

Oddajemy do rąk Czytelników kolejny numer „Notesu Konserwatorskiego”. Konserwator, analizując problematykę ochrony zbiorów, koncentruje się przede wszystkim na zapewnieniu obiektom właściwych, bezpiecznych warunków ich przechowywania. Odpowiedni klimat, wyposażenie magazynu, niezbędne opakowania ochronne – to czynniki zwiększające szansę, aby zbiory przetrwały kolejne stulecia. Profilaktyka polega zatem na swoistej próbie zatrzymania czasu. W magazynach procesy naturalnego starzenia czy degradacji chemicznej winny spowalniać. Magazyny powinny również zabezpieczać zbiory przed czynnikami biologicznymi, ponieważ materiały biblioteczne są naturalnym źródłem pokarmu dla drobnoustrojów, owadów i gryzoni.

W bieżącym numerze „NK” tematyka zagrożeń biologicznych pojawia się w kilku artykułach. Na początek Renata Nowak relacjonuje działania podjęte przez Bibliotekę Uniwersytecką we Wrocławiu – przed przeniesieniem zbiorów do nowych magazynów – w celu wyeliminowania insektów, których obecność zauważono w dawnych budynkach. W części badawczej natomiast proponujemy dwa ciekawe artykuły dotyczące mikrobiologii: autorstwa Tomasza Sawoszczuka oraz grupy konserwatorów i mikrobiologów z Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

Warto zwrócić także uwagę na artykuł Anny Seweryn, poruszający temat ochrony kolekcji fotograficznych. Materiałów fotograficznych, wykonanych w różnych technologiach, jest w zbiorach coraz więcej. Do tej pory w sytuacjach awaryjnych konserwator zmuszony był często decydować dość intuicyjnie, na podstawie swojej wiedzy i doświadczenia, jakie działania przyniosą najlepsze efekty. Opracowanie Anny Seweryn – prezentujące, co dzieje się z takimi materiałami podczas zalania i w trakcie akcji ratunkowej – niewątpliwie rozszerzy wiedzę na ten temat.

W części badawczej mamy możliwość poznania, jak nowe narzędzia badawcze oraz innowacyjne podejście do zachodzących procesów fizykochemicznych i mikrobiologicznych pozwalają na formułowanie wniosków umożliwiających lepszą opiekę nad zbiorami czy ułożenie bardziej precyzyjnych programów prac konserwatorskich. Oprócz wspomnianych już artykułów dotyczących mikrobiologii, możemy zapoznać się z badaniami Anny Nowickiej nad stopniem migracji związków magnezu podczas odkwaszania tekturowego podobrazia, a także z możliwościami nowoczesnej spektrografii przy analizie obiektów zażytkowych, przedstawionymi przez Damiana K. Chlebę i Tomasza Łojewskiego.

W części konserwatorskiej prezentujemy tekst Doroty Dzik-Kruszelnickiej i Magdaleny Borkowskiej, drukowany pierwotnie w katalogu do wystawy *Mistrzowie pastelu*, jaka odbyła się w Muzeum Narodowym w Warszawie w dniach od 29 października 2015 do 31 stycznia 2016 roku. Do konserwacji oleodruków w Muzeum Etnograficznym w Warszawie przygotowuje się z kolei Erika Krzyczkowska-Roman. Możemy towarzyszyć jej we wstępnym rozpoznaniu problemów związanych z tymi ciekawymi i sprawiającymi duże niespodzianki obrazami drukowanymi na papierze. Ewa Chlebus zaś w swoim artykule zabiera nas do biblioteki i pokazuje, jak wiele informacji na temat dawnego rzemiosła introligatorskiego niesie zniszczona oprawa i jak łatwo część z tych informacji nie dostrzec, zagubić.

Numer zamyka przegląd konferencji naukowych i wystaw związanych z konserwacją oraz ochroną zbiorów, które odbyły się w 2016 roku.